

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars secunda, hoc est:
Solida, ad discendam & exercendam, ex evangeliis tam
dominicalibus quam festivalibus Christi & sui-ipsius
notitiam, informatio**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Exordium

[urn:nbn:de:bsz:31-126164](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126164)

collocutus esset, splendebat cutis faciei eius, ex consortio sermonis Domini. Propterea timebant Israelitæ propius accedere, ille autem velamen posuit super faciem suam, locuturus cum Israelitis, Exod. 34, 19.

Hoc & Christus Salvator fecit, & discipulos prohibuit, de hac transfiguratione dicere, ad nostram instructionem, ne obdona à Deo accepta superbiamus, aut cristas tollamus: sed velamine humilitatis ea contegamus, & ad gloriam Dei & proximi emolumentum usurpemus. Luc. 18, v. 14.

Interea idem nobis accidit, quod Judæis; qui templum intrare volebat, tenebatur ante in atrium venire: Sic cœlum est

templum pulcherrimum & magnificentissimum, in quod Christus ante nos ingressus est, Hebr. 9, v. 12. Tantisper vero in atrio Ecclesiæ militantis maneamus oportet, & per verbum & sacramenta in fide crescemus, donec in verum illud templum perveniamus. ubi Christus inclamabit nos: Ascendite ad me, Apoc. 11, v. 12. Ibi complebuntur dies luctus nostri! Esa, 60, v. 20. Angelis & Archangelis nos cum jubilo excipientibus, & dicentibus: Hi sunt qui venerunt de tribulatione magna &c. Apoc. 7, v. 14. & seqq.

Largiatur hoc nobis Deus Opt. Max. per Filium suum Jesum Christum, Amen.

Dominica Septuagesima.

Evangelium Matth. 20, v. 1. -- 16.

EXORDIUM.

DE Abrahamo legimus, quod duos habuerit filios, alter vocatus est Ismael, ex Agar ancilla natus, quam uxore Sara, hæctenus sterilis ei dederat, ex se liberorum generationem vix sperans. Alter appellatus est Isaac, quem postea suscepit, ex Sara libera, cum illa jam nonaginta, & Abraham centum annorum esset. Quia vero Sara videbat, Ismaelem irrisorem, dixit ad maritum suum: Ejice ancillam hanc, & filium ejus: non enim erit hæres ancillæ cum filio meo Isaac. Dure hoc accepit Abraham pro filio suo, at dixit Deus: Non tibi videatur asperum super puero, & super ancilla tua, omnia, quæ dixerit tibi Sara, audi vocem ejus, quia in Isaac vocabitur tibi semen, Gen. 21, v. 10.

Hæc sunt per Allegoriam dicta, Gal. 4, 24.

Abraham interpretative est pater *miliarum gentium*: Sic Deus est pater omnium, qui super omnes, & per omnes, & in omnibus, Eph. 4, v. 5-6.

Sicut igitur duos ille habuit filios, Ismaelem ex ancilla, juxta carnem, Isaacum vero ex Sara libera juxta promissum natum; sic etiam cœlestis Pater, Deus, duas in Ecclesiâ gentes habet.

1. *Carnales*, qui spiritum servitutis habent. Rom. 8, v. 15. Operibus suis nitentes, iisque cœlum permereri satagentes, unde cum Deo expostulant: Quare jejunavimus, & non adspexisti? affliximus animas nostras, & nescisti? Esa. 58, v. 3. Hi illi sunt, qui ignorant justitiam Dei, h. e. eam justitiam, quam filius Dei perfecta obedientia sua nobis acquisivit: sed quarunt justitiam

tiam suam statueret. Rom. 10. v. 3. quæ tamen coram Deo est. quasi pannus menstruata. Es. 64. 6. nec misericordiam provocat, Judith. 8. v. 12. Job. 9. v. 3.

2. *Spirituales*, qui ex fide Abrahami sunt, & in misericordia divina unice salutem suam fundant, quam nobis in filio suo Jesu Christo promisit. Quemadmodum Abraham & Sara naturaliter ratione senectutis nullum filium amplius sperare poterant, & tamen promissione Dei nixi, Deo gloriam dabant, plenissime scientes, quia quæcumque promisit Deus, potens est facere, ideo & reputatum est eis ad justitiam, Rom. 4. v. 16. Unde quoque Paulus, Eph. 2. v. 8. 9. Gratia salvati estis.

Idcirco Ismael excludébatur ab hæreditate Abrahami: Isaac vero hæres ex aere erat, omnium paternorum bonorum, ut indicaretur, justitiam non venire ex lege: sed per fidem, in omnes & super omnes, qui nuntiantur verbo promissionis. Rom. 4. 4. & seqq.

Quod igitur per duos Abrahami filios præfiguratum legimus in V. T. idem in eleganti parabola nobis Christus ob oculos ponit, quando regnum coelorum in Evangelio præsentem cum vinea comparat, in qua diversi operarii offenduntur. Nonnulli confidunt in eo, quod portaverint pondus diæ & æstus, & flagitant mercedem ex merito: Nonnulli vero in gratia Dei acquiescunt, boni consulentes grossum gratiæ, juxta conventionem patris familias. Nos absque ulteriori prælimine ipsum Evangelium accedemus consideraturi pro institutione nostratione:

I. Ανθρωπολογίαν, sive notitiam nostri.

II. Χριστολογία, sive notitiam Christi.

J. J.

Exegesis.

Hodiernam Dominicam olim *Septuagesimam* appellarunt, quia si ab ea numeres, præter propter septuaginta dies sunt usque ad resurrectionis festum, Domini nostri JESU Christi: sicut & sequentem Dominicam *Sexagesimam*, huic succedentem *Quinquagesimam*, & porro sequentem *Quadragesimam* dixerunt. Ex quo colligere possumus, quanto pii Veteres desiderio festi Paschatis flagrarint, ut ferme omnes dies numeraverint, dum *latum Resurrexit* in Ecclesia cecinerint.

Nos quoque non multos felices dies in hac miseriarum valle numerare possumus: Dies enim annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni? si autem in excellentia, octoginta anni: & latitudo eorum labor & dolor. Psalm. 90. vers. 10. Sed si Jesum nobis faventem habemus, in *media passione Latere* celebrare possumus, & cum Palmarum ramis Domino obviam procedere, qui olim tanquam symbola victoriæ adhibiti sunt, 2. Maccab. 10. vers. 7. Longe enim vincimus propter eum, qui dilexit nos, Romanor. 8. vers. 37. Et victoria, quæ vincit mundum fides nostra est, Joh. 5. vers. 37. Usque dum perpetuum Pascha in vita æterna celebraturi, latum illud *επιβίβιον* canamus: Ubi est mors victoriæ tuæ? Ubi est mors stimulus tuus? **DEO**